

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА
ЕВРОСИСТЕМА

Икономически бюлетин

Обзор

брой 2 / 2018

Развитие на икономиката и финансите

На своето заседание по паричната политика на 8 март 2018 г. Управителният съвет излезе със заключението, че се запазва необходимостта от достатъчно парично стимулиране, за да продължи да се засилва базисният инфлационен натиск и да се стимулира динамиката на общата инфлация в средносрочен план. Информацията, получена след предходното заседание по въпросите на паричната политика от януари, включително новите прогнози на експертите на ЕЦБ, потвърди силната и всеобхватна инерция на растежа на икономиката в еврозоната, като се предвижда в краткосрочен план тя да се развива с малко по-ускорен от очаквания преди темп. Тази перспектива за растежа затвърждава убеждението на Управителния съвет, че инфлацията ще се доближи към целевото равнище – под, но близо до 2% в средносрочен план. Същевременно измерителите на базисната инфлация остават ниски и все още не дават убедителни признаци за устойчив възходящ тренд. При тези условия Управителният съвет ще продължи да наблюдава измененията в обменния курс и финансовите условия с оглед на възможните им последици за ценовата стабилност в средносрочен хоризонт. Продължаващата парична подкрепа, необходима за трайното завръщане на инфлацията към равнища под, но близо до 2%, се осъществява посредством нетните покупки на активи, значителния обем придобити активи и предстоящите реинвестиции, както и чрез ориентира за лихвените проценти.

Оценка за състоянието на икономиката и финансите към датата на заседанието на Управителния съвет от 8 март 2018 г.

През втората половина на 2017 г. световната икономика нарасна дори с по-ускорен темп и осигурява допълнителен стимул за износа от еврозоната. Според очакванията икономическата активност в световен мащаб ще остане и занапред силна, макар че темпът на растеж постепенно ще се забави. Нарастването на световната търговия се очаква да остане устойчиво в краткосрочен план, докато инфлацията ще се повишава бавно поради намаляването на свободните производствени мощности в световен мащаб.

В условията на продължаващия икономически подем доходността на държавните облигации в еврозоната се повишаваше от средата на декември 2017 г. Спредовете по корпоративните облигации обаче останаха в общи линии стабилни, а средните спредове между доходността на държавните облигации и лихвата по овърнайт индексирания суап донякъде намаляха като цяло. Цените на акциите се понижиха в среда, отличаваща се със силни

колебания. На валутните пазари еврото поскъпна в номинално ефективно изражение.

Икономическият подем в еврозоната продължава да е силен и широкообхванат по страни и сектори, като на тримесечна база реалният БВП нарасна с 0,6% през четвъртото тримесечие на 2017 г. Частното потребление беше стимулирано от нарастващата заетост, за която допринесоха и извършените реформи на пазара на труда, както и от повишаващото се благосъстояние на домакинствата. Инвестициите на частния сектор продължиха да се засилват вследствие на много благоприятните условия за финансиране, повишаващата се рентабилност на предприятията и стабилното търсене, докато при инвестициите на домакинствата се наблюдаваше подобрене през последните тримесечия. В допълнение, обхванят подем на световната икономика осигурява стимул за износа на еврозоната.

Тази оценка намери като цяло отражение и в макроикономическите прогнози за еврозоната от март 2018 г. на експертите на ЕЦБ, които предвиждат годишен растеж на реалния БВП в еврозоната от 2,4% през 2018 г., 1,9% през 2019 г. и 1,7% през 2020 г. В сравнение с макроикономическите прогнози на експертите от Евросистемата от декември 2017 г. прогнозата за растежа на БВП е ревизирана нагоре за 2018 г. и остава без промяна за периода след това. Рисковете относно перспективата за растежа се оценяват като цялостно балансирани. От една страна, основната циклична инерция може да доведе до по-силен растеж в краткосрочен план. От друга – рисковете за по-нисък растеж продължават да се свързват предимно с глобални фактори, включително произтичащи от засилвания се протекционизъм и тенденциите на валутните пазари и пазарите на други финансови инструменти.

Според моментната оценка на Евростат годишната ХИПЦ инфлация в еврозоната се понижи до 1,2% през февруари от 1,3% през януари. Това се дължеше най-вече на негативни базови ефекти при инфлацията, отчетена при непреработените храни. Занапред въз основа на текущите цени на петролните фючърси годишният темп на общата инфлация вероятно ще се колебае около 1,5% през месеците до края на годината. Измерителите на базисната инфлация останаха ниски, но се очаква да се повишават постепенно в средносрочен план, подкрепяни от мерките на ЕЦБ по паричната политика, продължаващия икономически подем, съответстващото все по-голямо използване на свободните мощности и нарастващите работни заплати.

Според макроикономическите прогнози за еврозоната на експерти на ЕЦБ от март 2018 г. се предвижда годишната ХИПЦ инфлация да бъде 1,4% през 2018 г., 1,4% през 2019 г. и 1,7% през 2020 г. В сравнение с макроикономическите прогнози на експерти на Евросистемата от декември 2017 г. прогнозата за ХИПЦ инфлацията е ревизирана леко надолу за 2019 г., но остава непроменена за 2018 г. и 2020 г. Понижението на ХИПЦ инфлацията при енергията през 2018 г. и 2019 г. се очаква да компенсира напълно повишението на базисната инфлация, като ХИПЦ инфлацията, без енергията и храните, ще се повиши от 1,1% през 2018 г. до 1,5% през 2019 г. и 1,8% през 2020 г.

В последните прогнози на експертите се предвижда също така бюджетният дефицит в еврозоната допълнително да се понижи през прогнозния хоризонт главно в резултат от благоприятните условия в рамките на икономическия цикъл и намаляващите лихвени плащания.

Общата за еврозоната фискална позиция според прогнозата ще остане като цяло неутрална средно за периода 2018–2020 г. Макар че съотношението „държавен дълг/БВП“ в еврозоната ще продължи да се понижава, то все още ще бъде високо. При сегашното икономическо оживление се налага необходимостта от ново натрупване на фискални буфери.

Паричният анализ сочи, че широките пари продължават да се увеличават стабилно – с годишен растеж от 4,6% през януари 2018 г., без промяна спрямо предходния месец, отразявайки влиянието на мерките по паричната политика на ЕЦБ и ниските пропуснати ползи от държане на средства в най-бързо ликвидни депозити. Съответно тесният паричен агрегат М1 продължи да допринася в най-голяма степен за растежа на широките пари. Същевременно напредна и процесът по възстановяване на растежа на кредитите за частния сектор. Пренасянето на мерките по паричната политика продължи да оказва подкрепа за условията на кредитиране за фирми и домакинства, за достъпа до финансиране, особено на малките и средните предприятия, и съответно за кредитните потоци в рамките на еврозоната.

Решения, свързани с паричната политика

Въз основа на редовния си икономически и паричен анализ

Управителният съвет потвърди необходимостта от стимулираща парична политика в степен, достатъчна да се осигури устойчиво връщане на темпа на инфлацията към равнища под, но близо до 2%. Управителният

съвет взе решение да не променя основните лихвени проценти на ЕЦБ и все така очаква те да останат на сегашните равнища за продължителен период от време и доста след крайния срок за нетните покупки на активи. Що се отнася до нестандартните мерки по паричната политика, Управителният съвет потвърди, че се предвижда нетните покупки на активи да се провеждат със сегашния темп от 30 млрд. евро месечно до края на септември 2018 г., а при необходимост и след това, но при всички случаи до установяването от Управителния съвет на трайна корекция в тренда на инфлацията, съответстващ на неговата инфлационна цел. Той потвърди също така, че Евросистемата ще продължи да реинвестира постъпленията по главници на ценни книжа с настъпил падеж, придобити по програмата за закупуване на активи, за продължителен период от време след преустановяването на нетните покупки на активи и при всички случаи докогато е необходимо.

© Европейска централна банка, 2018

Пощенски адрес 60640 Frankfurt am Main, Germany
Телефон +49 69 1344 0
Уебсайт www.ecb.europa.eu

Изпълнителният съвет на ЕЦБ носи отговорност за съставянето на този бюлетин. Националните централни банки на държавите – членки на ЕС извън еврозоната, превеждат и публикуват само „Обзора“, поместван в броевете на бюлетина, издавани през март, юни, септември и декември на съответната година.

Всички права запазени. Разрешава се възпроизвеждането само с образователна и нетърговска цел, като изрично се посочва източникът.

Статистическите данни, включени в този брой, са към 7 март 2018 г.

ISSN 2363-3573 (онлайн)
Каталожен номер (ЕС): QB-BQ-18-001-BG-N